Άγιος Βασιλέας Ιερομάρτυρας Επίσκοπος Αμασείας

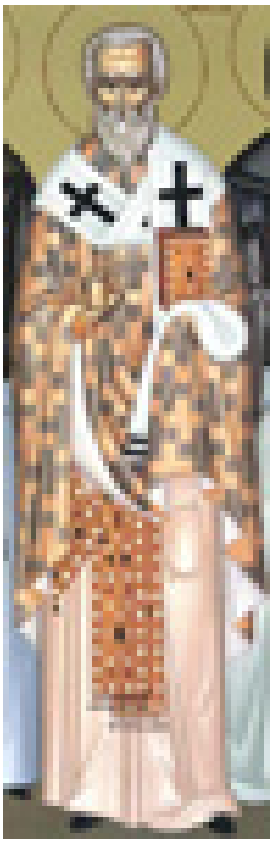

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/340/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 29/11/2026 01:44:09

Σύνοψη

Τύπος εορτής:	Εορτάζει στις 26 Απριλίου εκάστου έτους.
Ιερά Λείψανα:	Η Κάρα του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Δοχειαρίου Αγίου Όρους.
	Μία εκ των χειρών του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Ιβήρων Αγίου Όρους.
	Απότμημα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκεται στη Λαύρα Αγίου Αλεξάνδρου Νέβσκι Αγίας Πετρουπόλεως.
Ημ/νια Βίου:	Ν/Α

Βιογραφία

Τμηθείς, Βασιλεῦ, βασιλεὺς πόλου γίνῃ,
Ἐξ αἱμάτων σῶν βάμμα κόκκινον φέρων.
Εἰκάδα ἀμφ' ἕκτην Βασιλεὺς ξίφει αὐχένα κάρθη.

Ο Άγιος Ιερομάρτυς Βασιλεύς έζησε κατά τους χρόνους του βασιλέως Λικινίου (307-323 μ.Χ.) και ήταν Επίσκοπος της Αμασείας του Πόντου. Ο Επίσκοπος Βασιλεύς διακρινόταν για τον ζήλο του υπέρ της πίστεως και την ακοίμητη δραστηριότητα στην επιτέλεση των καθηκόντων του. Επειδή παντού υπήρχαν και πλάνες και κίνδυνοι, έσπευδε παντού και ο ίδιος κηρύττοντας, συμβουλεύοντας, παρηγορώντας, ενισχύοντας, στηρίζοντας, ελκύοντας, πυκνώνοντας και εγκαρδιώνοντας τις Χριστιανικές τάξεις και αναδεικνύοντας αυτές όσο το δυνατόν ισχυρότερες πνευματικά έναντι του ειδωλολατρικού κόσμου.

Γι' αυτόν τον λόγο οι ιερείς και οι άρχοντες των ειδωλολατρών, έτρεφαν εναντίον του σφοδρή έχθρα. Και όταν ο Λικίνιος, το έτος 322 μ.Χ., προέβη στα δυσμενή και διωκτικά μέτρα εναντίον των Χριστιανών, κατήγγειλαν προς αυτόν τον Επίσκοπο Αμασείας, Βασιλέα.

Ένα ιδιαίτερο περιστατικό κορύφωσε την οργή του Λικινίου εναντίον του Επισκόπου Βασιλέως. Κοντά στην αυτοκράτειρα Κωνσταντία διέμενε άλλοτε ως ακόλουθος μια νεαρή και ωραιότατη κόρη, που ονομαζόταν Γλαφύρα. Εξαιτίας της ομορφιάς της ο Λικίνιος ανεφλέγη από αμαρτωλό πάθος, ως δούλος σαρκικών παθών, καθώς ήταν. Η κόρη αντιλήφθηκε τον κίνδυνο που απειλούσε την τιμή της. Ως γνήσια Χριστιανή όμως δεν δελεάσθηκε καθόλου από το βασιλικό έρωτα, αλλά έφριξε και ζήτησε την σωτηρία της στην φυγή. Ενδύθηκε λοιπόν με ανδρικά ρούχα και κάποια νύχτα, βοηθούμενη από την βασίλισσα που έμαθε όσα συμβαίνουν, άφησε την Κωνσταντινούπολη και έφθασε στην Αμάσεια, όπου παρουσιάσθηκε στον Επίσκοπο Βασιλέα και ζήτησε την ηθική του προστασία.

Ο Επίσκοπος επαίνεσε την γνήσια ευσέβεια και την αδούλωτη σύνεση της νέας, την τοποθέτησε δε κοντά σε ηλικιωμένη Χριστιανή γυναίκα που ήταν εντελώς αφοσιωμένη στην υπηρεσία του Χριστού και βοηθούσε σημαντικότατα τον Επίσκοπο στο έργο των γυναικών της Εκκλησίας. Η Γλαφύρα εξέφρασε την βαθιά ευγνωμοσύνη της και χάρηκε ιδιαίτερα που της δόθηκε η ευκαιρία να ασχοληθεί και αυτή με θεάρεστες ασχολίες. Βοηθούσε λοιπόν στην κατήχηση γυναικών και νεαρών κοριτσιών, που ήθελαν να ασπασθούν την χριστιανική πίστη και να γίνουν μέλη της Εκκλησίας, ευεργετούσε φτωχά και ορφανά παιδιά και επιπλέον κατέβαλε όλη τη δαπάνη που προϋπολογίσθηκε για την οικοδομή Χριστιανικού ναού στην Αμάσεια.

Μάταια ο Λικίνιος την είχε αναζητήσει σε όλη την πρωτεύουσα και στα περίχωρα. Όμως οι εχθροί του Επισκόπου Βασιλέως, πληροφόρησαν τον Λικίνιο ότι η κόρη εκείνη είχε καταφύγει κοντά στον Ιεράρχη της Αμάσειας και ότι την προστάτευσε και κατόρθωσε να εκμεταλλευθεί τα πλούτη της υπέρ των σκοπών της Εκκλησίας. Η είδηση άναψε πυρκαγιά στη σαρκοβόρα και μοχθηρή ψυχή του Λικινίου. Υπέθετε ότι η Γλαφύρα ζούσε ακόμη και ότι θα την έφερνε κάτω από την εξουσία του. Αλλά η σεμνή κόρη, είχε ήδη πεθάνει και ο τάφος ματαίωσε για πάντα τους χυδαίους πόθους του. Τότε η μανία του έγινε σφοδρότερη κατά του Επισκόπου Βασιλέως. Διέταξε, λοιπόν, να τον φέρουν σιδηροδέσμιο στη Νικομήδεια. Η διαταγή εκτελέσθηκε και ο Άγιος κλείσθηκε στη φυλακή.

Τον Άγιο ακολούθησαν δύο από τους διακόνους της Εκκλησίας της Αμάσειας, ο Θεότιμος και ο Παρθένιος, τους οποίους φιλοξένησε ένας ευσεβής και φιλάνθρωπος Χριστιανός, ονόματι Ελπιδοφόρος. Οι παρεχόμενες αγαθοεργίες του Ελπιδοφόρου προς όλους είχαν καταστήσει φίλους του ακόμα και τους φρουρούς των φυλακών. Μπορούσαν λοιπόν οι δύο διάκονοι να εισέρχονται ορισμένη ώρα στη φυλακή, όπου απολάμβαναν την ευχαρίστηση να συνδιαλέγονται με τον Επίσκοπό τους, να ακούνε από το στόμα του τον λόγο της αλήθειας και να δέχονται ηθική ενίσχυση και παρηγοριά.

Λίγες ημέρες μετά, ο Λικίνιος διέταξε να φέρουν τον φυλακισμένο Επίσκοπο ενώπιον του. Τον έλεγξε με δριμύτητα ως ένοχο για την απόκρυψη της Γλαφύρας και για τον ζήλο με τον οποίο υπεράσπιζε την χριστιανική του πίστη περιφρονώντας τα βασιλικά διατάγματα. Ο Επίσκοπος για την Γλαφύρα, απάντησε ότι δεν μπορούσε να μην παράσχει άσυλο και προστασία στη χριστιανική κόρη, η οποία ήταν εξόριστη και ήθελε η ίδια να περισώσει και να διαφυλάξει την τιμή της, και ότι αυτή η ίδια από ευσεβή διάθεση χρησιμοποίησε την περιουσία της υπέρ των φτωχών και για την ανέγερση ναού, πράγματα για τα οποία ένας Επίσκοπος οφείλει να προτρέπει τους πιστούς και όχι αν τους εμποδίζει. Και για την περιφρόνηση των βασιλικών διαταγών, οι οποίες απέβλεπαν στην εξόντωση της χριστιανικής πίστεως, ο Άγιος αποκρίθηκε ότι ο ίδιος ο βασιλέας Λικίνιος άλλοτε είχε αναγνωρίσει μαζί με τον Κωνσταντίνο το καθήκον του να επιτρέψουν στους Χριστιανούς την πλήρη ελευθερία της λατρείας τους και του δόγματός τους και ότι αυτός (ο Επίσκοπος) εξακολουθεί να θεωρεί ορθό και έγκυρο το παλαιότερο εκείνο βασιλικό διάταγμα, διότι ήταν αξιότερο σε όλα. Εν τέλει δε, παρακάλεσε τον Λικίνιο, στο όνομα της ίδιας της δικής του σωτηρίας και του μέλλοντος του κράτους του, να ανακαλέσει τα νέα μέτρα και να αναγνωρίσει στους Χριστιανούς την ελευθερία της θρησκευτικής τους συνειδήσεως.

Ο βασιλέας Λικίνιος απέπεμψε τον Επίσκοπο, κρατώντας επιφυλακτική στάση και ανέθεσε σε έναν από τους άρχοντές του να τον δει κατ' ιδίαν και να προσπαθήσει να τον αποσπάσει από την πίστη του. Η συγκεκριμένη αποστολή απέτυχε και διατάχθηκε έτσι η καταδίκη του Επισκόπου. Αυτός άκουσε ατάραχος την απόφαση και προσευχήθηκε προς τον Θεό να δεχθεί με έλεος την ψυχή του. Προσευχήθηκε, επίσης, υπέρ της ασφάλειας του ποιμνίου του και για τη νίκη της Εκκλησίας. Ύστερα ασπάσθηκε και ευλόγησε τους δύο διακόνους και τον Ελπιδοφόρο, τους παρηγόρησε στην θλίψη τους και τους επιτίμησε γιατί έκλαιγαν, λέγοντας τον έξοχο εκείνο λόγο ότι σε τέτοιου είδους κινδύνους οι Χριστιανοί οφείλουν να φυλάνε τα δάκρυά τους και να χύσουν με προθυμία το αίμα τους. Έπειτα με προθυμία έκλινε την τίμια κεφαλή του στον δήμιο, ο οποίος την απέκοψε. Έτσι ο Άγιος έλαβε το στέφανο του μαρτυρίου.

Μετά από αυτό η τίμια κεφαλή και το λείψανο του Αγίου Βασιλέως ρίχθηκαν στη θάλασσα με βασιλική διαταγή. Αλλά ένα αλιευτικό πλοίο, που έριχνε τα δίχτυα του στον κόλπο της Σινώπης, ανέσυρε από εκεί το λείψανο του Αγίου. Ο δε Ελπιδοφόρος, καθώς πληροφορήθηκε το γεγονός σε όνειρο, ήλθε με τους διακόνους Θεότιμο και Παρθένιο και αφού παρέλαβαν το Άγιο λείψανο, το έφεραν στην Αμάσεια, στην ιερή αυτή ακρόπολη των Αγίων του κόπων και αγώνων και το ενταφίασαν στο προσφιλές του έδαφος.

Η Σύναξη του Αγίου Βασιλέως ετελείτο στην Μεγάλη Εκκλησία, στην οποία ίσως φυλασσόταν μέρος του ιερού σκηνώματός του.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α’. Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς Λειτουργὸς τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, τῷ παρανόμῳ βασιλεῖ ἀντετάξω, Ἱερομάρτυς ἔνδοξε παμμάκαρ Βασιλεῦ, ὅθεν τὸν αὐχένα σου, ἐκτμηθεῖς διὰ ξίφους, χαίρων προσεχώρησας, πρὸς οὐράνιον λῆξιν, ἧς καὶ ἡμᾶς δυσώπει μετασχεῖν, τοὺς εὐφημούντας τὴν ἔνθεον μνήμην σου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Βασιλέας Ιερομάρτυρας
Επίσκοπος Αμασείας

Άγιος Βασιλέας Ιερομάρτυρας
Επίσκοπος Αμασείας

Οπτικοακουστικό Υλικό

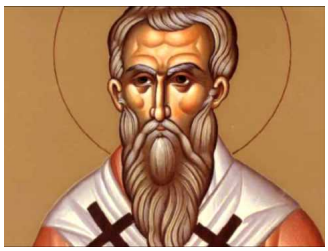

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. Εύρεση των ιερών λειψάνων του Αγίου Βασιλέως επισκόπου Αμασείας